



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA ÇUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

İstanbul'da 6 Ekim 1992 tarihinde gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Ayhan EFEOĞLU da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Ayhan Efeoğlu 25 yaşında olup Yıldız Teknik Üniversitesi 2. sınıf öğrencisiydi. Ayhan Efeoğlu, 6 Ekim 1992 tarihinde okulunun önünde telsizli sivil polislerce yakalanarak gözaltına alındı. Ayhan'ın annesi Feriha Efeoğlu ile babası Osman Efeoğlu İstanbul DGM savcılığı, TBMM Başkanlığı ile resmi ve sivil kurumlara başvurular yaparak oğullarının akıbetini sordu. Ailenin anlatımlarına göre; Siyasi Şube tarafından gözaltına alınan Ayhan Efeoğlu, Gayrettepe'de bir süre işkenceye tabi tutuldu. Görgü tanıklarına göre; Ayhan'ı gözaltına alanlardan biri Terörle Mücadele Bürosu'ndan Fikret İŞİKKAYALAR isimli bir komiser idi. Ayhan EFEOĞLU için açılan soruşturmada hiçbir ilerleme kaydedilmedi; 21 Ocak 2008 tarihinde, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosu, isnat edilen suçu işkence ve kötü muamele kabul ederek zamanasımı süresinin dolduğuna; dolayısıyla şüpheli olan İstanbul Emniyeti Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü görevlileri hakkında takipsizlik kararı verdi. Ankara'daki faili meçhul cinayetler soruşturması kapsamında tutuklu bulunan eski özel harekât polislerinden Ayhan Çarkın'ın medyaya yansıyan beyanları doğrultusunda Ayhan Efeoğlu hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 24 Mart 2011 tarihinde tekrar bir soruşturma başlatıldı. 26 Mart 2011 tarihinde, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı şüpheli Ayhan Çarkın'ın ifadesine başvurdu. Sorgulama tutanağında yer alan olaylardan biri de Ayhan Efeoğlu'na ilişkindi. Buna göre, bir telsiz anonsu üzerine Siyasi Şube'ye giden Ayhan Çarkın, sorgu sırasında uğradığı işkence sonucu ölen bir kişinin koliye konmuş bedeni ile karşılaştı. Çarkın'ın ifadesine göre, o sırada Siyasi Şube'de bulunan kişiler, Fikret İŞİKKAYALAR, Ali Osman AKAR, Baki AVCI, Hasan ERDOĞAN, Ahmet SAKARYA, Şefik KUL, Ayhan ÖZKAN ve Ali ÇETKİN idi. Bu kişilerden Ali Osman Akar ile Ahmet Sakarya, koli içindeki bedeni kamyonet ile İstanbul dışında bir yere götürüp gömdü. Ayhan Çarkın, ifadesinde, daha sonradan bu kişinin Ayhan EFEOĞLU olduğunu konuşmalardan duyarak öğrendiğini, ancak sorgusunun kim tarafından yapıldığını bilmediğini belirtti. Yeniden açılan soruşturmada çeşitli savcılıklar birden fazla kez görevsizlik ve yetkisizlik kararı verdi ancak Ayhan Efeoğlu'nun akıbetine ilişkin bir bilgiye ulaşılmadığı gibi şüpheliler hakkında da bir işlem yapılmadı. Acılı anne ile babanın evlat acısı sadece Ayhan Efeoğlu değildi. Ayhan'ın kaybedilmesinden iki yıl sonra 5 Ocak 1994 tarihinde kardeşi Ali EFEOĞLU İstanbul-Pendik'te gözaltına alınarak kaybettirildi. Ailenin her iki oğlu için yaptığı tüm çabalar sonuçsuz kaldı."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AIHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?